

Sretna sam što mi se nakon toliko vremena pružila prilika zaplivati u studentske vode. Ta je odluka, kao što sam očekivala i priželjkivala, unijela osvježenje, obogaćenje i izvjesno ispunjenje jednog segmenta moga života koji mi je nedostajao, odnosno mene kao osobe. Nadam se i očekujem da će i nadalje tako biti. Što oni misle, to trebate pitati njih, no ono što do mene dopire jesu poštovanje, prihvaćanje i razumijevanje te se, naravno, u takvom ozračju osjećam ugodno.

Kako vidite svoje buduće djelovanje nakon studija? Možda rad s mladima ili nešto drugo?

Prava polazišna točka za studij teologije jest osobno iskustvo Boga, prožeto sviješću da ono nije konačno ni savršeno te ga kao takvog treba proširivati i pročišćavati, kao i otvorenost i spremnost zahvaćati iz riznice ljudskog iskustva. Teologija, po riječima Benedikta XVI., i nije ništa drugo doli „razmišljanje o onome što je Bog prije nas mislio i rekao“. A sve u cilju

boljeg upoznavanja i produblivanja vlastite vjere kako bi se moglo na primjereniji i učinkovitiji način prenositi i svjedočiti drugima. To je bila moja prvotna nakana, a za sve ostalo stojim na raspolaganju zajednici pa kako ona procijeni prioritete svoga djelovanja, sukladno potrebama i mogućnostima iste. Svakako, studij kao takav, otvara i proširuje pogled na mogućnosti.

Poruka, poticaj ili nešto po Vašoj želji redovnicima i redovnicama.

Jedan od sažetih opisa jedne benediktinke je i taj da je to žena koja moli i koja se cijeli svoj život odgaja i oblikuje za Boga, stoga bih kao jedinka vrste u kojoj je to istaknuto među ostalim vrijednostima, a koja je opet dio jednog višeg i šireg pojma, a to je red, naglasila potrebu jednoga i drugoga. Odvojimo svakodnevno trenutke za vječnost u kojoj je i ovo naše sada, uđimo u njih otvorena, povjerljiva i čeznutljiva srca i dopustimo da oni preobrazu našu svakodnevnicu i nas same.

RAZGOVOR S FRA JOSIPOM REPEŠOM

Provincijskim promicateljem duhovnih zvanja

Cijenjeni fra Josipe htjeli smo vam uputiti nekoliko pitanja kao provincijskom promicatelju duhovnih zvanja. Prvo što nas zanima općenito stanje s zvanjima u Katoličkoj Crkvi, kako vidimo u Europi ponestaje duhovnih zvanja, dok u nekim drugim krajevima svijeta duhovna zvanja cvatu. Mislite li da je ovakav trend na našem kontinentu održiv i vidite li u kojem bi se pravcu taj trend mogao kretati u budućnosti?

Hvala lijepo na pozivu na razgovor za časopis franjevačkih studenata. Sjećam se prvih "Početaka" iz Makarske kada sam bio i tehnički urednik časopisa. Radostan sam što časopis odolijeva vremenu i napreduje u svojim temama i novim izdanjima.

Gotovo godinu dana vršim službu provincijskog promicatelja duhovnih

zvanja. To je odgovorna i izazovna služba u Provinciji. U posljednjih nekoliko mjeseci uz tu službu vršim i službu privremenog upravitelja župe sv. Ante u Šibeniku. Naime, iznenada je preminuo naš subrat fra Božo Morić, koji je u Šibeniku bio gvardijan i župnik. Ovakve iznenadne situacije i pokušaji sređivanja stanja pokazuju nam potrebu za potragom za novim duhovnim zvanjima, onima koji će u budućnosti vršiti odgovorne službe Bogu i narodu. Ova pomalo alarmantna situacija samo je mala slika još goreg stanja u Zapadnoj Europi, Njemačkoj, gdje sam pastoralno djelovao posljednjih 10 godina. Biskupije imaju na stotine praznih mjesta dušobrižnika, provincije se spajaju u mega zajednice, pokušava se improvizirati kako bi se postojeće stanje donekle sredilo. Svi primjećuju

problem i pokušavaju pronaći rješenje, no izbor metoda zna biti jako različit i u tome se, vjerujem pokazuje stanje duha onih koji provode reforme. Jedni se pokušavaju prilagoditi novonastalim situacijama "suvremenim" metodama, koje mi se ipak čine suprotnog efekta. Primjerice, u mnogim njemačkim zajednicama pojedini sakramenti su potpuno zamrli (ispovijed). Improvizacije ili suvremenizacije pristupa u takvim slučajevima više izgledaju, nažalost, kao gašenje osjećaja potrebe za sakramentalnim životom. Ako istinski vjerujemo da su sakramenti vidljivi znakovi nevidljive Božje milosne prisutnosti, onda smanjivanje sakramentalnog života iskreno znači smanjivanje osjećaja Božje prisutnosti. U takvom ozračju manjak duhovnih zvanja je samo logični slijed prema alarmantnom izumiranju. Nije čudno da je sveti Ivan Pavao II., kao i njegovi nasljednici na Petrovoj stolici nemalo puta upozoravao da Europu treba ponovo misionizirati. Na posljednjem Ad limina susretu sa njemačkim biskupima papa Franjo, u izvanrednoj Svetoj Godini Božanskog Milosrđa upozorava da je Sveta Godina Božanskog Milosrđa izvanredna prigoda da se obnovi sakrament pokore koji je u Njemačkoj pred izumiranjem. U Zapadnoj Europi, kao i u čitavom svijetu, duhovna zvanja nisu u krizi, nego u procvatu u sredinama gdje se njeguje sakramentalni život. Zanimljivo je spomenuti da kontemplativni redovi, koji njeguju pobožnost i molitvu, nemaju puno problema sa duhovnim zvanjima. Sjećam se posjeta jednom ženskom samostanu u okolici Stuttgarta koji

doživljava procvat duhovnih zvanja. Časne sestre imaju jednostavno objašnjenje: "Mi imamo neprekidnu adoraciju pred Presvetim Sakramentom i mnoge se djevojke i žene pridružuju zajednici, dok mnoštvo ljudi iz okolice dolaze na molitvu sa sestrama pred Presvetim."

Kakvo je stanje u Franjevačkom redu, na razini reda?

Na razini Franjevačkog reda imamo slične situacije i princip je vrlo jednostavan. Ona zajednica koja moli i dozvoljava da ih molitva okreće otvorenosti djelovanja našeg Gospodina, koja čuva i promiče sakramentalni život, ta će zajednica i ostvariti primjetljive reakcije u vidu novih duhovnih zvanja. Nisu mi detaljno poznati podaci na razini Reda, ali se može primijetiti da je npr. u Njemačkoj nekoliko franjevačkih zajednica objedinjeno u jednu, na razini čitave Njemačke kako bi se preduhitrio problem opsluživanja samostana i ostalih duhovnih mjesta. Nažalost, zbog manjka braće prisiljeni su svoje dugogodišnje postaje djelovanja prepustiti drugima ili jednostavno prenamijeniti. Duh sekularizma i čestih improvizacija u vidu traženja novih modela neminovno vodi u zabrinjavajućem smjeru.

A sada opet kako vidite stanje na razini naše provincije, postoji li prostora za rad s mladima, postoje li mehanizmi kako pristupiti mladima, kako oduševiti mlade i one malo starije za redovničko zvanje?

Naša Provincija je u prekrasnom izazovu napraviti obilje dobrih inicijativa kojim bi se izašlo u susret obilju duhovnih

potreba svih vjernika. Rad sa svim dobrim skupinama, profesionalnim orijentacijama duhovni je izazov svakom fratri naše zajednice. Mi smo "pastoralna provincija" koja je od svojih početaka nastanka u narodu za narod. Tijekom svih vremenskih perioda, više-manje, uspješno smo duhovno hranili narod kojem smo poslani. Tome svjedoče mnoštvo lijepih uspomena koje čuvaju naši samostani i župe na kojima smo prisutni. Gdje vjernici osjete da fratar, svećenik izgara za Boga i narod ako imaju imalo dobra u sebi, oni će to obilno nagraditi svojim sudjelovanjem u mnoštvu inicijativa. Ako mladi i sve ostale generacije vjernika osjete našu radost i otvorenost djelovanju Gospodina, rado će nam se pridružiti. Moramo se paziti napasti "duha masovnosti" kao jednog od mjerila uspješnosti. Gospodin nam lijepo kaže "Što god učiniste jednom od ove moje najmanje braće, meni učiniste!" (Mt

25, 45). Krenuti s vjerom od najmanjega, znak je ulaganja u budućnost. I iznad svega pouzdanje u Božju providnost. Vjernicima treba pristupiti otvorena duha, bez skrivenih namjera. Ako je Gospodin nekoga izabrao za svoje zvanje, taj će se u tom susretu sam otkriti. Ne zaboravimo da Gospodin poziva, a ne mi. Ako svakog tko dođe u našu zajednicu primimo poput dara, mnogi će se i prepoznati kao dar i s nama ostati.

Kad smo već spomenuli malo starije, a tu bih priključio i sve one koji nisu prošli kroz sjemenište, već su završili neku drugu školu i promišljaju o pozivu. Prva stepenica njihova puta bi bila postulatura u Imotskom, vidimo u zadnjim godinama da sve češće mladi na taj način dolaze u Provinciju? Gdje vidite ulogu postulature?

Postulatura je naš odgojni zavod, mjesto u kojem se relativno kratkom periodu treba obostrano procijeniti ima li netko zvanje za našu zajednicu. Prijašnja praksa postulaturu je smještala u sklopu našeg sjemeništa kada bi maturanti, nakon 3 godine gimnazijskog školovanja i života u sjemeništu u toj završnoj godini ulazili u pripremu za novicijat. Tijekom tog četverogodišnjeg perioda kandidati su se lakše upoznavali od zajednice, a i oni su mogli upoznati zajednicu za svoju odluku ulaska u novicijat. Tek povremeno bi se pridruživali oni koji bi drugačijim životnim periodom dolazili u našu Provinciju. Sada se pokazala potreba postulaturu promatrati kao samostalni odgojni zavod i zato je smještena u Imotski, odvojeno od

sjemeništa u Sinju. "Kasna zvanja", kako neki nazivaju one koji su nakon završene srednje škole ili fakulteta pristupili zajednice, ja bih nazvao odgođenim odgovorima na duhovni poziv. Vjerujem da je Gospodin svakom dao u životu usmjerenje i poziv, ali ga mi otvorenim srcem otkrivamo i prihvaćamo, netko prije, a netko poslije. Duhovna zvanja treba čuvati i radovati se odgovorima mladih i odgovornih ljudi koji se vide u našoj zajednici. Postulatura u tom procesu može imati dvostruku ulogu: zavod koji priprema kandidate za novicijat i zajednicu i zavod koji promiče vrijednost duhovnog redovničkog poziva kao osobnog poslanja.

Frama bi nekako bilo prirodni izvor franjevačkih zvanja. Koliko se radi s Framama u župama može li se bolje?

Frama je osvježenje našem pastoralnom radu posljednjih 20-ak godina. Često se osjećao problem u kojem okviru zadržati mlade u našim župskim zajednicama jer su "preveliki" za ministrante, možda nemotivirani za zbor mladih, a sindrom "izlaska iz Crkve nakon krizme" je i dalje dosta utjecajan među mlađom populacijom. Franjevačka mladež je izvrsna prigoda za ostvarenje poziva kršćanskog odrastanja unutar zajednice. Statut Frame jako lijepo opisuje narav te zajednice: Franjevačka mladež (Frama) je bratstvo mladih katolika koji se osjećaju pozvanima od Duha Svetoga da žive Evanđelje u bratstvu, u svjetlu poruke sv. Franje Asiškoga, u krugu Franjevačkoga svjetovnog

reda (FSR) i njegove duhovnosti, otkrivajući i produbljujući vlastiti poziv, sudjelovanjem u različitim crkvenim i društvenim inicijativama i aktivnostima. Framoš je pozvan upoznati sebe u vidu Božjeg promisla sa svakim od nas. Velika je radost zajednice ako se netko od framaša odazove na duhovni poziv, ali isto tako treba biti velika radost kad primijetimo aktivnu uključenost tih mladih ljudi u razne druge oblike društvenog zajedništva. Frama je tako temelj katoličkog laikata u Crkvi. U tom pogledu uvijek se može i treba bolje po primjeru poticaja naš Svetog oca Franje: "Počnimo *braćo* ispočetka jer do sada gotovo *ništa ne učinismo!*"

Imate li neki savjet za pastoralne djelatnike u Provinciji, za nas bogoslove, za Franjevački svjetovni red, framaše, vjerujem da svi mi želimo više zvanja, postoje li neke smjernice kako djelovati da se to i ostvari?

Moj savjet je vrlo jednostavan. Otvorimo se Božjem nadahnuću na dobro ljudi s kojima živimo, a da bi osjetili to nadahnuće ne zaboravimo sjesti do nogu Učiteljevih i ostvariti osobni susret. Ovdje vidim primjer Marije koja sjedi i sluša Gospodina, za razliku od Martina jakog aktivizma. Aktivizam, koliko god izgledao korisnim, lako se može pretvoriti u svaštarenje. Akcija uz kontemplaciju otkriva smjer ispravnog duhovnog djelovanja svakog člana naše zajednice. Tada će nas, vjerujem, puno lakše prepoznati po plodovima.

Iz života bogoslova